

Demokratiatunnustus 2021

Kuka julkisen hallinnon toimija ansaitsee tunnustuksen covid -19 -poikkeusaikana kehitetystä hallinnon ja kansalaisjärjestöjen yhteistyö-muodosta?

Kriteerit ja ohjeet

Ehdota kenelle myönnetään vuoden 2021 Demokratiatunnustus. Alta löydät yksityiskohtaiset ohjeet ehdotuksen tekemiseen.

Valtiovarainministeriön koordinoiman [Avoin hallinto -hankkeen](#) Demokratiatunnustus myönnetään demokratiaa ja hallinnon avoimuutta edistäneille julkisen hallinnon toimijoille tai organisaatioille. Valtiovarainministeriön yhteistyökumppaneita Demokratiatunnustuksen myöntämisessä ovat oikeusministeriö ja Suomen Kuntaliitto.

Tunnustuksella halutaan vahvistaa hallinnon ja kansalaisjärjestöjen välistä yhteistyötä nostamalla esiin covid-19-kriisin aikana kehitettyjä uusia toimintatapoja. Tavoitteena on myös jakaa tietoa tunnustuksen saavista toiminnoista esimerkkeinä hyvistä käytännöistä, joita voitaisiin ottaa käyttöön myös muualla. Demokratiatunnustus myönnetään nyt viidettä kertaa ja se jaetaan Demokratiapäivän seminaarissa 13.10.2021. Julkisen hallinnon toimijoille myönnettävä Demokratiatunnustus jaetaan vuorovuosin oikeusministeriön [Demokratiapalkinnon](#) kanssa. Demokratiapalkinto puolestaan myönnetään kansalaisyhteiskunnan toimijoille.

Yhteistyötä poikkeusaikana

Vallitseva covid-19-tilanne on vaikuttanut monin eri tavoin sekä hallinnon että kansalaisjärjestöjen toimintaedellytyksiin ja -tapoihin. Olemassa olevia toimintatapoja on muutettu ja kokonaan uusia toimintoja on luotu. Tilanne on nostattanut myös aivan uusia tuen ja avun tarpeita sekä uusia asiakas- ja kohderyhmiä. Uudenlainen toimintaympäristö on vaatinut myös uudenlaista yhteistyötä eri toimijoiden kesken. On tärkeää, että näitä oppeja voidaan nostaa esiin, jakaa ja hyödyntää myös jatkossa.

Hallinnon ja kansalaisjärjestöjen yhteistyömuotojen kehittäminen on yksi Avoimen hallinnon kehittämisen tavoitteista. Vuonna 2020 järjestetty ensimmäinen [Kansalaisjärjestöakatemia](#) tukee nykyisen hallitusohjelman tavoitetta lisätä kansalaisyhteiskuntaan liittyvää osaamista hallinnossa. Vuoden 2021 Demokratiatunnustuksella halutaan osaltaan nostaa esiin tällaista osaamista.

Valintakriteerit

Demokratiatunnustuksen saajaksi voi ehdottaa esimerkkiä uudesta yhteistyömuodosta hallinnon ja kansalaisjärjestön/kansalaisjärjestöjen välillä, joka on luotu covid-19-kriisin aikana. Ehdotus voi koskea toimintaa valtakunnallisella, alueellisella tai paikallisella tasolla. Vuoden 2021 tunnustus myönnetään kahdelle toimijalle/organisaatiolle.

Ehdotuksen arvioinnissa kiinnitetään huomiota siihen, miten ehdotettu yhteistyömuoto on mahdollistanut:

- olemassa olevan toiminnan tai palvelun jatkumisen poikkeusoloissa
- toimintatavan, palvelun, tuen tai avun tarjoamisen uudella tavalla, esimerkiksi digitaalisesti, ottaen huomioon myös saavutettavuuskysymykset ja niiden ihmisten tuen tarve, jotka eivät pysty käyttämään digitaalisia palveluja itsenäisesti
- toimintatavan, palvelun, tuen tai avun tarjoamisen uusille kohderyhmille
- uusien palvelun, tuen tai avun tarpeiden selvittämisen ja analysoinnin tarvittavien tukitoimien, poikkeusajan rajoitusten jne. vaikutusten arvioinnin eri kohderyhmien näkökulmasta
- mitä konkreettisia tuloksia ja lisäarvoa, myös toteutuskumppanin ja asiakkaiden tai kohderyhmän näkökulmasta, uudella toimintatavalla on saatu aikaan.

Ehdotuksen ei tarvitse täyttää kaikkia yllä olevia kriteerejä.

Lisäksi kiinnitetään huomiota siihen,

- miten toimintatapa on valittu ja rakentunut, mistä aloite uuden toimintatavan luomiseen tuli
- onko toiminta vakiinnutettavissa osaksi normaalia toimintaa tai hyödynnettävissä muissa kriisitilanteissa, mitä se edellyttäisi ja
- millaiseen yhteiskunnalliseen ongelmaan tai tarpeeseen mallilla on haettu ratkaisua.

Toimintamalli voi olla suomalainen kahden tai useamman toimijan, hallinnonalan, tason tai sektorin välinen. Toiminta voi olla kotimaassa tai kansainvälistä.

Ehdokkaiden ilmoittaminen

Ehdotuksia Demokratiatunnustuksen saajaksi voivat tehdä kaikki, jotka haluavat kiittää tiettyjä yhteistyötä edistäneitä toimijoita tai nostaa esiin hyväksi havaitun uudenlaisen toimintatavan, jolla on pystytty vastaamaan akuuttiin covid-19-tilanteesta johtuvaan tarpeeseen.

Yksi henkilö/taho voi ilmoittaa useampia ehdokkaita, mutta jokaisesta tulee täyttää erillinen ehdotus perusteluineen. Ehdotus voi olla vapaamuotoinen, mutta siinä pyydetään kuvaamaan tämän ohjeen kohdassa ”Valintakriteerit” listattuja asioita.

Ehdotuksia voi lähettää 17.9.2021 kello 12 asti sähköisesti ja postitse osoitteeseen Valtio-varainministeriö/kirjaamo, PL 28, 00023 Valtioneuvosto (käyntiosoite Ritarikatu 2B, Helsinki).

Tunnustusta koskevat aineistot löytyvät verkkosivulta www.avoinhallinto.fi.

Raati ja valinta

Palkittavat valitsee raati, johon kuuluvat edustajat valtiovarainministeriöstä, oikeusministeriöstä ja Suomen Kuntaliitosta. Raati valitsee kaksi palkittavaa, yhden kuntapuolelta ja yhden valtionhallinnosta.

[Vuoden 2019 Demokratiatunnustus](#) myönnettiin Asunnottomuuden ennaltaehkäisyn kuntastrategiat (AKU) -hankkeelle ja Helsingin kaupungin stadiluotsitoiminnalle.

**KUNTA
LIITTO**

**OIKEUSMINISTERIÖ
JUSTITIEMINISTERIET**